МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра менеджменту

«Допущено до захисту»
«____» _____20___ р.

Завідувач кафедри, к.е.н., доцент
_____Наталія ВЕРНЮК

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

БАКАЛАВРА

«УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ТОВ «РГТ УКРАЇНА» ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

Виконав: студент IV курсу, групи 41з-м спеціальності 073 «Менеджмент»
ОЛІШЕВСЬКИЙ Олександр Вадимович
Керівник: к.е.н., доцент
ЗАГОРОДНЮК Оксана Вікторівна

Умань – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП ……4

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ……. 6

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ТОВ «РГТ УКРАЇНА» ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ….…….. 17

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ТОВ «РГТ УКРАЇНА» …..……28

ВИСНОВКИ …… 39

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ……42

ВСТУП

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що в сучасних умовах господарювання власний капітал є основою фінансової стійкості, платоспроможності та фінансової незалежності підприємства. Ефективне управління власним капіталом забезпечує стабільність функціонування підприємства, зниження фінансових ризиків та створює передумови для підвищення конкурентоспроможності.

Проблеми управління власним капіталом підприємства досліджували у своїх працях такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як І.О. Бланк, А.М. Поддєрьогін, Г.В. Савицька, М.Д. Білик та інші. Разом із тим питання підвищення ефективності управління власним капіталом підприємств в умовах нестабільного економічного середовища залишаються актуальними та потребують подальшого дослідження.

Метою кваліфікаційної (дипломної) роботи є обґрунтування теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна».

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі завдання:

– дослідити економічну сутність власного капіталу підприємства;

– охарактеризувати систему управління власним капіталом;

– провести аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «РГТ Україна»;

– оцінити ефективність управління власним капіталом підприємства;

– визначити проблеми фінансової стійкості підприємства;

– обґрунтувати напрями підвищення ефективності використання власного капіталу;

– запропонувати заходи щодо зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Об’єктом дослідження є процес управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти управління власним капіталом підприємства.

У процесі дослідження використано методи аналізу і синтезу, системного підходу, порівняльного аналізу, коефіцієнтного аналізу, табличного та графічного узагальнення, економічного обґрунтування та логічного узагальнення.

Інформаційну базу дослідження становили наукові праці з питань фінансового менеджменту, нормативно-правові акти, матеріали фінансової звітності ТОВ «РГТ Україна», аналітичні дані щодо діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні рекомендацій щодо підвищення ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна», покращення структури капіталу, зміцнення фінансової стійкості, зниження залежності від позикових джерел фінансування та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Запропоновані рекомендації можуть бути використані у практичній діяльності підприємства при формуванні фінансової політики та прийнятті управлінських рішень у сфері управління капіталом.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання власний капітал є однією з ключових економічних категорій, що визначає рівень фінансової незалежності, стабільності та інвестиційної привабливості підприємства. Саме достатній обсяг власного капіталу створює основу для забезпечення безперервності господарської діяльності, формування фінансової стійкості, реалізації інвестиційних програм і мінімізації ризику втрати платоспроможності. Водночас ефективне управління власним капіталом виступає важливим елементом загальної системи фінансового менеджменту підприємства.

В економічній літературі поняття капіталу розглядається як сукупність фінансових ресурсів, матеріальних активів та економічних цінностей, які використовуються суб'єктом господарювання з метою отримання прибутку та забезпечення розвитку діяльності. З позиції бухгалтерського обліку власний капітал являє собою різницю між активами підприємства та його зобов'язаннями. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», власний капітал визначається як частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Економічна сутність власного капіталу проявляється через його функції, які забезпечують фінансову основу діяльності підприємства. Насамперед власний капітал виконує функцію фінансування, оскільки саме за рахунок власних джерел підприємство формує активи, забезпечує виробничу діяльність та реалізує стратегічні напрями розвитку. Крім того, власний капітал виконує гарантійну функцію, оскільки виступає певним фінансовим забезпеченням для кредиторів та інвесторів.

Важливою функцією власного капіталу є забезпечення фінансової стійкості підприємства. Чим вищою є частка власного капіталу у структурі джерел фінансування, тим меншим є рівень залежності підприємства від

зовнішніх кредиторів та фінансових ризиків. Водночас надмірне використання позикового капіталу може призвести до зростання фінансового навантаження, втрати ліквідності та погіршення платоспроможності.

У сучасній економічній практиці власний капітал підприємства формується за рахунок різних джерел. До основних складових власного капіталу належать:

– статутний капітал;

– додатковий капітал;

– резервний капітал;

– нерозподілений прибуток;

– неоплачений та вилучений капітал.

Для більш повного розуміння структури власного капіталу підприємства доцільно розглянути основні складові його формування, табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Складові власного капіталу підприємства

Складова власного капіталу	Характеристика	Значення для підприємства
Статутний капітал	Сукупність внесків засновників підприємства	Формує початкову фінансову основу діяльності
Додатковий капітал	Результат дооцінки активів, емісійного доходу та інших надходжень	Підвищує фінансову стійкість підприємства
Резервний капітал	Частина прибутку, спрямована на формування резервів	Забезпечує покриття можливих збитків
Нерозподілений прибуток	Частина прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства	Є джерелом самофінансування та розвитку
Неоплачений капітал	Заборгованість засновників за внесками до капіталу	Впливає на реальний обсяг власних ресурсів
Вилучений капітал	Вартість викуплених корпоративних прав	Тимчасово зменшує власний капітал підприємства

Інформація, наведена у таблиці 1.1, свідчить про те, що власний капітал підприємства має складну структуру та формується під впливом різних фінансово-господарських процесів. Кожна складова виконує окрему

економічну функцію та впливає на рівень фінансової стійкості, ліквідності та інвестиційної привабливості підприємства.

Особливого значення у сучасних умовах набуває нерозподілений прибуток як внутрішнє джерело фінансування розвитку підприємства. Саме за рахунок прибутку підприємство має можливість здійснювати модернізацію виробництва, впроваджувати інноваційні технології, підвищувати конкурентоспроможність та забезпечувати довгострокове економічне зростання.

Для більш ґрунтовного розуміння економічної сутності власного капіталу доцільно розглянути його основні функції, через які проявляється роль власного капіталу у забезпеченні ефективного функціонування підприємства. Саме функціональне призначення власного капіталу визначає його значення у формуванні фінансової стійкості, забезпеченні платоспроможності, фінансуванні господарської діяльності та створенні умов для довгострокового розвитку підприємства. Основні функції власного капіталу підприємства наведено на рис. 1.1.

Отже, власний капітал виконує комплекс взаємопов’язаних функцій, які формують фінансову основу діяльності підприємства та забезпечують його стабільне функціонування. Особливого значення набувають фінансувальна, гарантійна та захисна функції, оскільки саме вони забезпечують фінансову незалежність підприємства, знижують ризик неплатоспроможності та створюють передумови для ефективного розвитку. Водночас інвестиційна та регулююча функції сприяють формуванню оптимальної структури джерел фінансування, підвищенню конкурентоспроможності та зміцненню ринкових позицій підприємства. Таким чином, ефективне управління власним капіталом є необхідною умовою забезпечення фінансової стійкості та довгострокового економічного розвитку підприємства.

Водночас ефективність використання власного капіталу значною мірою залежить від оптимальності структури джерел фінансування підприємства. Формування раціонального співвідношення між власним і позиковим капіталом

є одним із ключових завдань фінансового менеджменту, оскільки саме структура капіталу визначає рівень фінансової стійкості, платоспроможності, інвестиційної привабливості та ризиковості діяльності підприємства.

Рис. 1.1. Основні функції власного капіталу підприємства

Недостатній обсяг власного капіталу зумовлює підвищення залежності підприємства від зовнішніх кредиторів і фінансових установ. За таких умов зростає рівень фінансових ризиків, збільшується навантаження на грошові потоки підприємства, погіршується ліквідність та знижується рівень фінансової незалежності. Надмірне використання позикових коштів також може призвести до втрати фінансової стійкості та виникнення загрози неплатоспроможності.

Водночас виключне використання власного капіталу не завжди є економічно доцільним, оскільки обмежує можливості швидкого розвитку підприємства та знижує потенціал розширення виробництва. За умови раціонального використання позикових ресурсів підприємство має можливість

підвищувати обсяги діяльності, реалізовувати інвестиційні проєкти та забезпечувати прискорення економічного розвитку.

У зв’язку з цим важливого значення набуває забезпечення оптимальної структури капіталу, яка дозволяє підтримувати баланс між фінансовою стійкістю та ефективністю використання ресурсів підприємства. Основні переваги та недоліки різних джерел фінансування діяльності підприємства наведено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика власного та позикового капіталу підприємства

Критерій порівняння	Власний капітал	Позиковий капітал
Джерело формування	Внески власників, прибуток	Кредити, позики, кредиторська заборгованість
Вплив на фінансову стійкість	Підвищує фінансову незалежність	Підвищує фінансові ризики
Рівень ризику	Низький	Високий
Вартість залучення	Відносно нижча	Потребує сплати відсотків
Вплив на прибутковість	Забезпечує стабільність	Може підвищувати рентабельність власного капіталу
Гнучкість використання	Обмежена обсягом власних ресурсів	Дозволяє швидко розширювати діяльність
Рівень контролю над підприємством	Зберігається у власників	Може посилювати залежність від кредиторів

Інформація, наведена у таблиці 1.2, свідчить про те, що власний і позиковий капітал мають як переваги, так і певні обмеження. Власний капітал забезпечує фінансову незалежність і стабільність діяльності підприємства, однак його обсяги часто є недостатніми для реалізації масштабних інвестиційних проєктів. Позиковий капітал, у свою чергу, дозволяє розширювати господарську діяльність та підвищувати рівень прибутковості, проте супроводжується зростанням фінансових ризиків та потребує своєчасного обслуговування зобов’язань.

Таким чином, ефективне управління власним капіталом повинно ґрунтуватися на забезпеченні оптимальної структури джерел фінансування, яка

дозволяє підприємству підтримувати належний рівень фінансової стійкості, забезпечувати платоспроможність та створювати передумови для довгострокового економічного розвитку.

Таким чином, власний капітал виступає основою фінансової стабільності підприємства та одним із ключових чинників забезпечення ефективності його функціонування. Раціональне управління власним капіталом сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємства, підвищенню його інвестиційної привабливості та створює передумови для довгострокового економічного розвитку. У сучасних умовах господарювання власний капітал виступає не лише джерелом фінансування діяльності підприємства, а й важливим стратегічним інструментом забезпечення стабільності та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Ефективне управління власним капіталом дозволяє підприємству забезпечувати належний рівень фінансової незалежності та мінімізувати ризик надмірної залежності від зовнішніх джерел фінансування. Висока частка власного капіталу у структурі пасивів позитивно впливає на рівень платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства, що є важливим критерієм оцінювання його діяльності з боку інвесторів, банківських установ, постачальників і партнерів.

Водночас достатній обсяг власного капіталу створює можливості для реалізації стратегічних напрямів розвитку підприємства. Саме за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів підприємство може здійснювати модернізацію виробництва, оновлення основних засобів, впровадження інноваційних технологій, цифровізацію бізнес-процесів та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу. Це, у свою чергу, сприяє зміцненню конкурентних переваг підприємства та підвищенню його ринкової вартості.

Особливого значення набуває вплив власного капіталу на інвестиційну привабливість підприємства. Потенційні інвестори та кредитори оцінюють рівень власного капіталу як показник фінансової надійності та стабільності діяльності підприємства. Підприємства з високим рівнем автономії мають

значно кращі можливості щодо залучення інвестиційних ресурсів, отримання кредитів та реалізації масштабних інвестиційних проєктів.

Крім того, ефективне управління власним капіталом позитивно впливає на ділову репутацію підприємства, рівень довіри контрагентів та його конкурентні позиції на ринку. У сучасному бізнес-середовищі фінансова стабільність є одним із ключових чинників забезпечення довгострокового партнерства та формування позитивного іміджу підприємства.

Для більш повного розуміння впливу управління власним капіталом на розвиток підприємства доцільно узагальнити основні напрями такого впливу у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Вплив ефективного управління власним капіталом на розвиток підприємства

Напрям впливу	Характеристика впливу	Результат для підприємства
Забезпечення фінансової стійкості	Формування достатнього обсягу власних фінансових ресурсів	Зниження ризику неплатоспроможності
Підвищення платоспроможності	Здатність своєчасно виконувати фінансові зобов’язання	Підвищення довіри кредиторів та партнерів
Зміцнення конкурентоспроможності	Можливість фінансування розвитку та модернізації	Посилення ринкових позицій підприємства
Підвищення інвестиційної привабливості	Формування позитивної оцінки фінансового стану підприємства	Залучення інвестицій та кредитних ресурсів
Забезпечення інноваційного розвитку	Фінансування впровадження нових технологій та інновацій	Підвищення ефективності діяльності
Зростання ринкової вартості підприємства	Підвищення рівня прибутковості та стабільності діяльності	Посилення економічного потенціалу підприємства
Формування позитивної ділової репутації	Підтримання стабільного фінансового стану	Розширення партнерських зв’язків

Дані таблиці 1.3 свідчать про те, що ефективне управління власним капіталом має комплексний вплив на результати діяльності підприємства та його стратегічний розвиток. Власний капітал формує основу фінансової стабільності підприємства, забезпечує умови для реалізації інвестиційних та

інноваційних проєктів, а також сприяє зміцненню конкурентних позицій на ринку.

Особливо важливим у сучасних умовах є забезпечення достатнього рівня фінансової автономії підприємства, оскільки нестабільність зовнішнього середовища, зростання вартості кредитних ресурсів та посилення конкурентного тиску підвищують значення власних джерел фінансування. У таких умовах саме ефективне управління власним капіталом стає одним із ключових чинників забезпечення економічної безпеки та довгострокового розвитку підприємства. Таким чином, раціональне управління власним капіталом забезпечує підприємству не лише фінансову стабільність, а й створює стратегічні передумови для підвищення ефективності діяльності, зміцнення конкурентних переваг та забезпечення стійкого економічного розвитку у довгостроковій перспективі.

У сучасних умовах господарювання система управління власним капіталом є важливою складовою фінансового менеджменту підприємства, оскільки саме вона забезпечує формування необхідного обсягу фінансових ресурсів, підтримання фінансової стійкості та створення умов для ефективного розвитку підприємства. Раціональне управління власним капіталом дозволяє забезпечити оптимальне співвідношення між рівнем прибутковості, ліквідності та фінансової незалежності підприємства.

Система управління власним капіталом являє собою сукупність взаємопов’язаних методів, принципів, функцій та управлінських рішень, спрямованих на формування, використання та оптимізацію структури власного капіталу підприємства відповідно до стратегічних цілей його діяльності.

Основною метою управління власним капіталом є забезпечення достатнього рівня фінансової стійкості та ефективності функціонування підприємства при одночасному підтриманні належного рівня прибутковості та конкурентоспроможності.

Основні завдання та принципи управління власним капіталом підприємства наведено на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Основні завдання та принципи управління власним капіталом підприємства

Для більш ґрунтовного розуміння системи управління власним капіталом доцільно узагальнити її основні складові елементи (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Основні складові системи управління власним капіталом підприємства

Складова системи	Характеристика	Значення для підприємства
Мета управління	Забезпечення фінансової стійкості та ефективного використання капіталу	Формування стратегічних орієнтирів розвитку
Об’єкт управління	Власний капітал підприємства та процеси його формування і використання	Забезпечення контролю фінансових ресурсів
Суб’єкти управління	Керівництво підприємства, фінансові служби, власники	Прийняття управлінських рішень
Методи управління	Фінансовий аналіз, планування, прогнозування, контроль	Підвищення ефективності використання капіталу
Інструменти управління	Бюджетування, фінансове планування, система показників	Оцінювання фінансового стану підприємства
Інформаційне забезпечення	Дані фінансової звітності та аналітичної інформації	Підтримка обґрунтованих управлінських рішень
Контроль та оцінка	Аналіз результативності використання капіталу	Своєчасне коригування фінансової політики

Інформація, наведена у таблиці 1.4, свідчить про те, що система управління власним капіталом підприємства має комплексний характер та охоплює сукупність взаємопов’язаних елементів, які забезпечують ефективне формування і використання фінансових ресурсів підприємства.

Важливе значення у системі управління власним капіталом має фінансове планування, оскільки саме воно дозволяє прогнозувати потребу підприємства у фінансових ресурсах, визначати джерела їх формування та оцінювати перспективи розвитку підприємства. Ефективне фінансове планування забезпечує узгодження стратегічних і поточних цілей підприємства, сприяє оптимізації структури капіталу та підвищенню результативності фінансової діяльності.

Одним із ключових напрямів управління власним капіталом є забезпечення його ефективного використання. У сучасних умовах господарювання недостатньо лише сформувати необхідний обсяг власного

капіталу – важливо забезпечити його раціональне розміщення та отримання максимального економічного ефекту від використання фінансових ресурсів.

Ефективність використання власного капіталу значною мірою визначається рівнем рентабельності власного капіталу, швидкістю обороту фінансових ресурсів, рівнем фінансової стійкості та здатністю підприємства забезпечувати стабільне зростання прибутковості діяльності.

Для оцінювання ефективності системи управління власним капіталом підприємства використовують систему фінансових показників, серед яких особливого значення набувають:

– коефіцієнт автономії;
– коефіцієнт фінансової стійкості;
– рентабельність власного капіталу;
– коефіцієнт маневреності власного капіталу;
– коефіцієнт фінансового ризику;
– показники ліквідності та платоспроможності.

У сучасних умовах нестабільного економічного середовища система управління власним капіталом повинна бути гнучкою та адаптивною. Підприємство має своєчасно реагувати на зміни ринкової кон’юнктури, вартості фінансових ресурсів, інфляційних процесів та рівня фінансових ризиків. Саме здатність ефективно управляти власним капіталом значною мірою визначає конкурентоспроможність та економічну безпеку підприємства.

Таким чином, система управління власним капіталом є важливим елементом фінансового менеджменту підприємства, який забезпечує ефективне формування та використання фінансових ресурсів, підтримання фінансової стійкості, підвищення прибутковості діяльності та створення передумов для довгострокового економічного розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ТОВ «РГТ УКРАЇНА»

ТОВ «РГТ Україна» є підприємством легкої промисловості, діяльність якого пов’язана з виробництвом текстильних виробів та верхнього одягу. Підприємство функціонує у формі товариства з обмеженою відповідальністю та здійснює господарську діяльність відповідно до вимог чинного законодавства України.

Підприємство було зареєстроване у 2004 році та розташоване у місті Звягель Житомирської області. Засновником товариства виступає іноземна компанія KCG Group GmbH, зареєстрована у Німеччині, що свідчить про участь іноземного капіталу у формуванні діяльності підприємства. Розмір статутного капіталу товариства перевищує 69 млн грн, що характеризує достатній рівень фінансового забезпечення його функціонування.

Основною метою діяльності ТОВ «РГТ Україна» є отримання прибутку шляхом здійснення виробничої та комерційної діяльності у сфері виготовлення текстильних виробів і одягу. Підприємство спеціалізується на виробництві верхнього одягу, а також виконує операції з обробки та оздоблення текстильної продукції. Для узагальнення основної інформації про підприємство доцільно подати його організаційно-економічну характеристику у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Загальна характеристика ТОВ «РГТ Україна»

Показник	Характеристика
Повна назва підприємства	ТОВ «Реді Гармент Технолоджі Україна»
Скорочена назва	ТОВ «РГТ Україна»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Рік створення	2004 рік
Місцезнаходження	м. Звягель, Житомирська область
Основний вид діяльності	Виробництво верхнього одягу
Форма власності	Приватна
Засновник	KCG Group GmbH (Німеччина)
Статутний капітал	69 012 350,29 грн
Напрям діяльності	Виробництво та реалізація текстильних виробів

Наведені у таблиці 2.1 дані свідчать про те, що підприємство має сформовану матеріальну та фінансову основу для здійснення господарської діяльності. Значний обсяг статутного капіталу та наявність іноземного засновника позитивно впливають на фінансову стабільність підприємства та створюють можливості для впровадження сучасних підходів до організації виробництва.

Основним видом економічної діяльності підприємства є виробництво іншого верхнього одягу. Разом із цим ТОВ «РГТ Україна» здійснює діяльність у сфері оздоблення текстильних виробів, оптової та роздрібної торгівлі одягом і взуттям, а також неспеціалізованої торгівлі. Це свідчить про комплексний характер діяльності підприємства та наявність декількох напрямів формування доходів.

Основні види діяльності підприємства наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Основні види економічної діяльності ТОВ «РГТ Україна»

Код КВЕД	Вид економічної діяльності
14.13	Виробництво іншого верхнього одягу
13.30	Оздоблення текстильних виробів
46.42	Оптова торгівля одягом і взуттям
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля
47.19	Інші види роздрібної торгівлі
47.71	Роздрібна торгівля одягом у спеціалізованих магазинах

Інформація таблиці 2.2 підтверджує, що підприємство поєднує виробничу та торговельну діяльність, що сприяє більш ефективному використанню ресурсів та розширенню ринкових можливостей.

Управління підприємством здійснюється відповідно до сформованої організаційної структури, яка забезпечує координацію виробничих, фінансових та адміністративних процесів. Найвищим органом управління є загальні збори учасників товариства, а оперативне керівництво діяльністю підприємства покладено на директора.

Організаційна структура підприємства має лінійно-функціональний тип управління, що забезпечує розподіл функцій між окремими службами та структурними підрозділами. До основних підрозділів підприємства належать виробничі цехи, фінансово-економічний відділ, бухгалтерія, відділ постачання, служба збуту, кадровий відділ та адміністративний персонал.

Виробнича діяльність ТОВ «РГТ Україна» пов’язана з виготовленням текстильної продукції та верхнього одягу. Підприємство виконує повний комплекс виробничих операцій, починаючи від підготовки матеріалів і завершуючи контролем якості готової продукції. Виробничий процес включає етапи розкрою, пошиття, обробки, оздоблення та пакування виробів.

Особливістю виробничої діяльності підприємства є орієнтація на забезпечення належної якості продукції, дотримання технологічних стандартів та ефективне використання виробничих ресурсів. Функціонування підприємства в умовах конкурентного ринку легкої промисловості потребує постійного вдосконалення виробничих процесів, оновлення обладнання та підвищення продуктивності праці.

Таким чином, ТОВ «РГТ Україна» є підприємством із сформованою виробничою структурою, достатнім рівнем фінансового забезпечення та диверсифікованими напрямами діяльності. Особливості функціонування підприємства зумовлюють необхідність ефективного управління власним капіталом, підтримання фінансової стійкості та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

Для забезпечення об’єктивності оцінювання фінансового стану ТОВ «РГТ Україна» доцільно провести аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства за останні три роки – 2023–2025 рр. Аналіз динаміки активів, власного капіталу, фінансових результатів, ліквідності та платоспроможності дозволяє визначити рівень фінансової стійкості підприємства, оцінити ефективність використання фінансових ресурсів та виявити основні тенденції розвитку підприємства.

Одним із ключових напрямів аналізу є оцінювання динаміки активів та джерел їх формування, оскільки саме ці показники характеризують масштаби господарської діяльності підприємства та рівень його фінансової незалежності.

Таблиця 2.3

Динаміка активів та власного капіталу ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник, тис. грн	2023	2024	2025	Відхилення 2025/2023
Активи	166259	178073	196907	+30648
Необоротні активи	142826	153679	167546	+24720
Оборотні активи	23433	24394	29361	+5928
Власний капітал	76265	100054	111268	+35003
Довгострокові зобов’язання	40542	37130	58373	+17831
Поточні зобов’язання	49452	40889	27266	-22186

Дані таблиці 2.3 свідчать про позитивну динаміку зміни вартості активів підприємства упродовж 2023–2025 рр. У 2025 році загальна вартість активів становила 196907 тис. грн, що на 30648 тис. грн більше порівняно з 2023 роком. Зростання активів відбулося як за рахунок збільшення необоротних активів, так і оборотних коштів підприємства.

Позитивною тенденцією є також зростання власного капіталу підприємства на 35003 тис. грн. Це свідчить про покращення фінансової стійкості та поступове зміцнення фінансової незалежності підприємства. Водночас спостерігається скорочення поточних зобов’язань, що позитивно впливає на рівень платоспроможності та знижує фінансові ризики діяльності підприємства.

Для оцінювання результативності господарської діяльності підприємства доцільно проаналізувати динаміку доходів та фінансових результатів.

Інформація таблиці 2.4 свідчить про нестабільність фінансових результатів діяльності підприємства. Незважаючи на збитковість діяльності протягом досліджуваного періоду, у 2025 році спостерігається покращення окремих фінансових показників порівняно з 2023 роком.

Зокрема, валовий прибуток підприємства зріс більш ніж у два рази та становив 8175 тис. грн. Крім того, відбулося скорочення збитку від операційної діяльності, що свідчить про підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства, табл. 2.4, рис. 2.1.

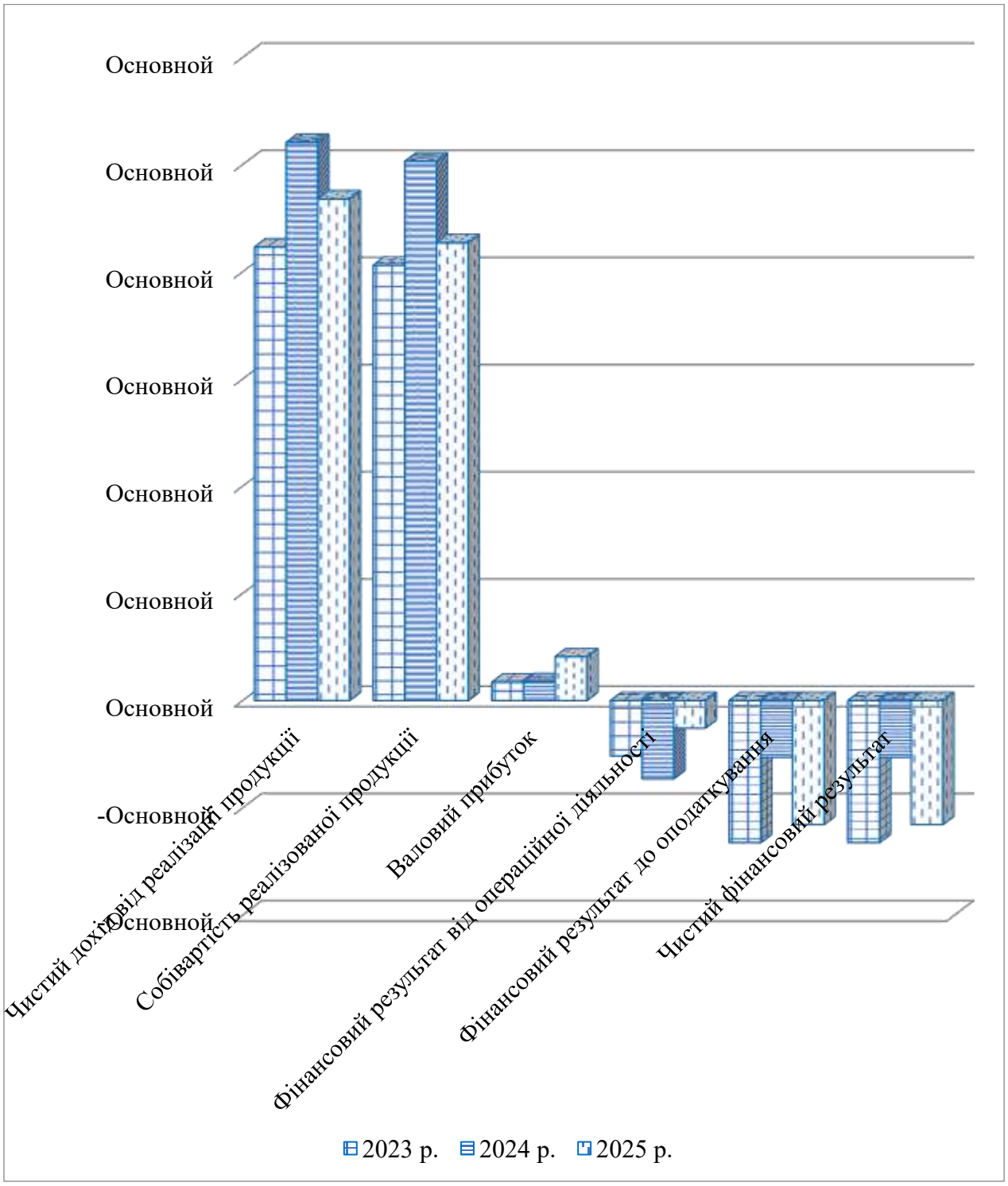

Рис. 2.1. Динаміка фінансових результатів ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр., тис.грн.

Таблиця 2.4

Динаміка фінансових результатів ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник, тис. грн	2023	2024	2025	Відхилення 2025/2023
Чистий дохід від реалізації продукції	84620	104135	93580	+8960
Собівартість реалізованої продукції	81198	100610	85405	+4207
Валовий прибуток	3422	3525	8175	+4753
Фінансовий результат від операційної діяльності	-10331	-14611	-5147	+5184
Фінансовий результат до оподаткування	-26480	-10567	-23133	+3347
Чистий фінансовий результат	-26480	-10567	-23133	+3347

Водночас чистий фінансовий результат залишається від’ємним, що негативно впливає на формування власного капіталу та фінансову стійкість підприємства. Це свідчить про необхідність удосконалення системи управління витратами та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

Таблиця 2.5

Показники ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник	2023	2024	2025	Норматив
Поточна ліквідність	0,47	0,60	1,08	>1
Коефіцієнт автономії	0,46	0,56	0,57	>0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	2,18	1,78	1,77	<2
Коефіцієнт фінансового ризику	1,18	0,78	0,77	<1
Покриття необоротних активів власним капіталом	0,53	0,65	0,66	>1

Для оцінювання здатності підприємства своєчасно виконувати фінансові зобов’язання доцільно проаналізувати показники ліквідності та платоспроможності.

Для більш повного оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства доцільно проаналізувати показники рентабельності, табл..2.6.

Таблиця 2.6

Показники рентабельності ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник	2023	2024	2025
Рентабельність активів (ROA), %	-15,9	-5,9	-11,7
Рентабельність власного капіталу, %	-34,7	-10,6	-20,8
Чиста рентабельність реалізації, %	-31,3	-10,1	-24,7
Рентабельність оборотних активів, %	-113,0	-43,3	-78,8

Результати аналізу свідчать про від'ємний рівень усіх показників рентабельності ТОВ «РГТ Україна» упродовж 2023–2025 рр., що підтверджує збитковість діяльності підприємства та недостатню ефективність використання його фінансових ресурсів.

Найбільш негативною є рентабельність оборотних активів, що свідчить про низьку ефективність використання оборотного капіталу підприємства. У 2024 році спостерігалося тимчасове покращення більшості показників рентабельності, однак у 2025 році фінансові результати знову погіршилися.

Від'ємне значення рентабельності власного капіталу свідчить про те, що власний капітал підприємства використовується недостатньо ефективно та не забезпечує належного рівня фінансової віддачі.

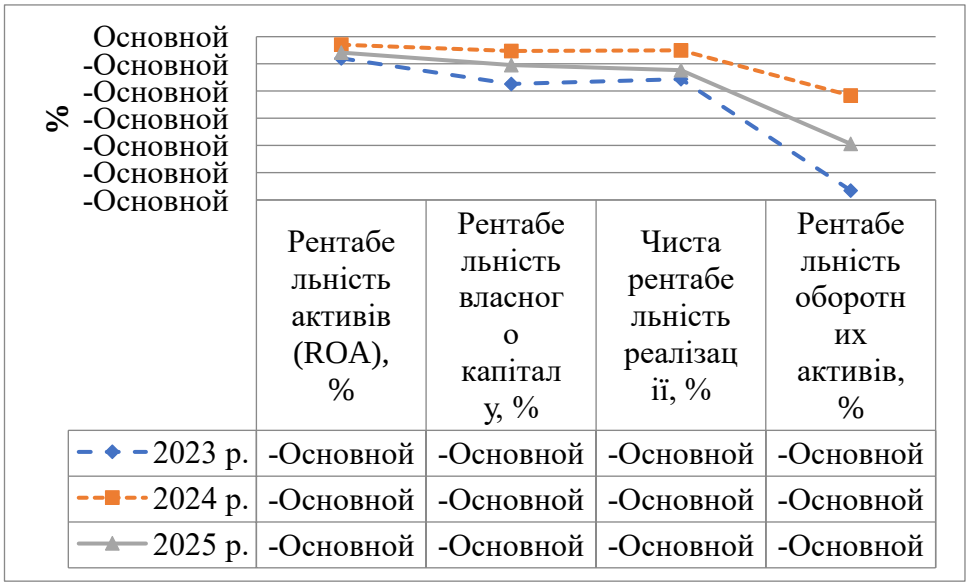

Рис. 2.2. Показники рентабельності ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Це підтверджує необхідність реалізації заходів, спрямованих на зниження збитковості діяльності, підвищення прибутковості та покращення ефективності

використання активів підприємства.Важливим етапом дослідження діяльності підприємства є оцінювання ефективності управління власним капіталом, оскільки саме власний капітал формує основу фінансової стійкості, забезпечує незалежність підприємства від зовнішніх кредиторів та створює передумови для стабільного розвитку. Аналіз структури та динаміки власного капіталу дозволяє оцінити рівень фінансової незалежності підприємства, ефективність використання фінансових ресурсів і ступінь залежності від позикових коштів.

Одним із ключових напрямів аналізу є дослідження динаміки власного капіталу підприємства, табл. 2.7. Дані таблиці 2.7 свідчать про позитивну динаміку власного капіталу підприємства упродовж досліджуваного періоду. У 2025 році обсяг власного капіталу становив 111268 тис. грн, що на 35003 тис. грн більше порівняно з 2023 роком. Зростання власного капіталу позитивно впливає на рівень фінансової стійкості підприємства та свідчить про поступове зміцнення його фінансової бази.

Таблиця 2.7

Динаміка власного капіталу ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник, тис. грн	2023	2024	2025	Відхилення 2025/2023
Статутний капітал	69012	69012	69012	0
Власний капітал	76265	100054	111268	+35003
Активи	166259	178073	196907	+30648
Частка власного капіталу в активах, %	45,9	56,2	56,5	+10,6
Темп зростання власного капіталу, %	100,0	131,2	145,9	+45,9

Статутний капітал підприємства протягом досліджуваного періоду залишався незмінним і становив 69012 тис. грн. Це свідчить про відсутність додаткових внесків засновників та формування змін власного капіталу переважно за рахунок результатів господарської діяльності.

Позитивною тенденцією є також зростання частки власного капіталу у структурі активів підприємства. У 2025 році цей показник становив 56,5 %, що свідчить про достатній рівень фінансової незалежності підприємства та зниження залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Для більш глибокого оцінювання ефективності управління власним капіталом доцільно проаналізувати структуру джерел фінансування підприємства.

Таблиця 2.8

Структура джерел фінансування ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник	2023	2024	2025
Власний капітал, тис. грн	76265	100054	111268
Позиковий капітал, тис. грн	89994	78019	85639
Усього джерел фінансування, тис. грн	166259	178073	196907
Частка власного капіталу, %	45,9	56,2	56,5
Частка позикового капіталу, %	54,1	43,8	43,5
Коефіцієнт фінансової залежності	2,18	1,78	1,77

Інформація таблиці 2.8 свідчить про покращення структури джерел фінансування підприємства. Якщо у 2023 році частка позикового капіталу перевищувала частку власного капіталу, то у 2024–2025 рр. спостерігається зростання питомої ваги власних фінансових ресурсів.

Зменшення коефіцієнта фінансової залежності з 2,18 у 2023 році до 1,77 у 2025 році свідчить про поступове зниження залежності підприємства від зовнішніх кредиторів та покращення фінансової стійкості.

Водночас частка позикового капіталу залишається достатньо високою, що свідчить про необхідність подальшої оптимізації структури джерел фінансування та підвищення ефективності використання власних фінансових ресурсів.

Одним із найбільш важливих показників оцінювання ефективності використання власного капіталу є рентабельність власного капіталу, яка характеризує рівень прибутковості власних фінансових ресурсів підприємства.

Таблиця 2.9

Показники ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник	2023	2024	2025	Відхилення 2025/2023
Чистий фінансовий результат, тис. грн	-26480	-10567	-23133	+3347
Власний капітал, тис. грн	76265	100054	111268	+35003
Рентабельність власного капіталу, %	-34,7	-10,6	-20,8	+13,9
Коефіцієнт автономії	0,46	0,56	0,57	+0,11
Коефіцієнт фінансового ризику	1,18	0,78	0,77	-0,41

Дані таблиці 2.9 свідчать про низьку ефективність використання власного капіталу підприємства. Незважаючи на покращення показників фінансової стійкості, підприємство продовжує здійснювати діяльність зі збитком, що негативно впливає на рівень рентабельності власного капіталу.

Найнижче значення рентабельності власного капіталу зафіксовано у 2023 році – -34,7 %, що свідчить про значні фінансові втрати підприємства. У 2024 році ситуація частково покращилася, однак у 2025 році рівень збитковості знову зріс.

Позитивною тенденцією є зростання коефіцієнта автономії до 0,57 у 2025 році, що свідчить про підвищення рівня фінансової незалежності підприємства та покращення структури капіталу.

Разом із тим у діяльності підприємства залишаються проблеми, пов’язані з недостатнім рівнем прибутковості та низькою ефективністю використання фінансових ресурсів. Основними проблемами управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна» є: збитковість діяльності підприємства; недостатній рівень рентабельності власного капіталу; висока залежність від позикових ресурсів у попередні роки; недостатній рівень ліквідності; значне фінансове навантаження на підприємство.

Водночас результати аналізу свідчать про наявність позитивних тенденцій у структурі капіталу підприємства, зокрема зростання власного капіталу, підвищення коефіцієнта автономії та зниження фінансової залежності.

Таким чином, проведений аналіз ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна» дозволив встановити, що підприємство поступово покращує структуру джерел фінансування та зміцнює фінансову стійкість. Проте наявність збиткової діяльності та низького рівня рентабельності власного капіталу свідчить про необхідність удосконалення системи управління фінансовими ресурсами, підвищення ефективності використання капіталу та оптимізації витрат підприємства.

РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ТОВ «РГТ УКРАЇНА»

Проведений у другому розділі аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «РГТ Україна» дозволив встановити низку проблем, які негативно впливають на ефективність використання власного капіталу підприємства. Зокрема, упродовж 2023–2025 рр. підприємство здійснювало діяльність зі збитком, мало від'ємні показники рентабельності, недостатній рівень ефективності використання оборотних активів та залежність від позикових джерел фінансування.

Наявність зазначених проблем свідчить про необхідність удосконалення системи управління власним капіталом підприємства. Основною метою таких заходів має бути не формальне збільшення обсягів капіталу, а підвищення ефективності його використання, забезпечення фінансової стійкості та створення передумов для стабільного функціонування підприємства.

Основними напрямами підвищення ефективності використання власного капіталу ТОВ «РГТ Україна» є: зниження збитковості діяльності; підвищення ефективності використання активів; оптимізація структури капіталу; покращення управління оборотними активами; зниження фінансових ризиків; удосконалення системи фінансового планування.

Однією з ключових проблем діяльності підприємства є збитковість. Проведений аналіз показав, що упродовж досліджуваного періоду чистий фінансовий результат підприємства залишався від'ємним, що негативно впливало на рентабельність власного капіталу та обмежувало можливості самофінансування.

Для зниження збитковості діяльності підприємству доцільно реалізувати такі заходи: удосконалення системи контролю витрат; оптимізація виробничих витрат; зменшення непродуктивних витрат; підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів; удосконалення організації виробничих процесів; підвищення продуктивності праці. Реалізація зазначених заходів

дозволить скоротити рівень фінансових втрат, покращити результати операційної діяльності та зменшити негативний вплив збитковості на власний капітал підприємства.

Важливим напрямом підвищення ефективності використання власного капіталу є покращення ефективності використання активів підприємства. У другому розділі було встановлено, що показники рентабельності активів та рентабельності оборотних активів мають від'ємне значення, що свідчить про недостатню ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства.

Для підвищення ефективності використання активів ТОВ «РГТ Україна» доцільно: оптимізувати структуру оборотних активів; прискорити оборот виробничих запасів; скоротити тривалість операційного циклу; покращити управління дебіторською заборгованістю; підвищити ефективність використання виробничих потужностей.

Зазначені заходи сприятимуть прискоренню обороту фінансових ресурсів та підвищенню ефективності використання вкладеного капіталу.

Для узагальнення запропонованих заходів доцільно подати їх у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Основні напрями підвищення ефективності використання власного капіталу ТОВ «РГТ Україна»

Виявлена проблема	Напрям удосконалення	Логічний вплив на власний капітал
Збитковість діяльності	Контроль та оптимізація витрат	Зменшення фінансових втрат
Низька рентабельність власного капіталу	Підвищення ефективності використання ресурсів	Покращення ефективності використання власного капіталу
Низька ефективність оборотних активів	Прискорення оборотності активів	Вивільнення коштів з обороту
Залежність від позикових коштів	Оптимізація структури капіталу	Зниження фінансового ризику
Недостатня ліквідність	Покращення управління оборотними активами	Підвищення платоспроможності
Недостатній рівень фінансової стійкості	Удосконалення фінансового планування	Зміцнення фінансової стабільності

Дані таблиці 3.1 свідчать про те, що підвищення ефективності використання власного капіталу потребує комплексного підходу, який охоплює як фінансові, так і організаційно-економічні аспекти діяльності підприємства.

Важливим напрямом удосконалення системи управління власним капіталом є оптимізація структури джерел фінансування підприємства. Проведений аналіз показав, що у структурі капіталу ТОВ «РГТ Україна» значну частку займають позикові кошти, що підвищує рівень фінансових ризиків та збільшує залежність підприємства від зовнішніх кредиторів.

Для зниження фінансового навантаження підприємству доцільно: збільшувати частку власного капіталу; обмежувати надмірне залучення короткострокових позикових коштів; удосконалити політику управління фінансовими ресурсами; забезпечити раціональний розподіл фінансових потоків. Зазначені заходи сприятимуть підвищенню рівня фінансової незалежності підприємства та зміцненню його фінансової стійкості.

Не менш важливим напрямом є удосконалення системи фінансового планування. В умовах нестабільного економічного середовища ефективне фінансове планування дозволяє забезпечити збалансованість грошових потоків, своєчасно реагувати на зміни ринкової кон’юнктури та підвищувати якість управлінських рішень.

Для удосконалення системи фінансового планування ТОВ «РГТ Україна» доцільно:запровадити систему бюджетування; здійснювати регулярний аналіз фінансових показників; удосконалити систему контролю витрат; підвищити ефективність управління грошовими потоками; здійснювати постійний моніторинг фінансового стану підприємства.

Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню керованості фінансових ресурсів та створить передумови для більш ефективного використання власного капіталу підприємства.

Таким чином, підвищення ефективності використання власного капіталу ТОВ «РГТ Україна» потребує реалізації комплексу взаємопов’язаних заходів, спрямованих на зниження збитковості діяльності, підвищення ефективності

використання активів, оптимізацію структури капіталу та зміцнення фінансової стійкості підприємства. Запропоновані заходи ґрунтуються на результатах проведеного фінансового аналізу та відповідають реальним проблемам діяльності підприємства, виявленим у другому розділі роботи.

Проведений у другому розділі аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «РГТ Україна» засвідчив, що підприємство має низку проблем, пов’язаних із недостатнім рівнем ліквідності, збитковістю діяльності, нестабільністю фінансових результатів та залежністю від позикових джерел фінансування. Незважаючи на позитивну тенденцію до зростання частки власного капіталу у структурі джерел фінансування, окремі показники фінансової стійкості підприємства залишаються нижчими за нормативні значення.

За таких умов особливого значення набуває розроблення заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості підприємства, підвищення рівня фінансової незалежності та покращення структури капіталу.

Основними напрямами зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» є: покращення ліквідності підприємства; оптимізація структури капіталу; зниження фінансових ризиків; підвищення ефективності використання оборотних активів; удосконалення системи фінансового планування; покращення управління дебіторською заборгованістю.

Однією з ключових проблем підприємства є недостатній рівень ліквідності. Проведений аналіз показав, що у 2023–2024 рр. коефіцієнт поточної ліквідності був нижчим за нормативне значення, хоча у 2025 році його значення досягло нормативного рівня.

Для узагальнення результатів аналізу доцільно подати основні показники фінансової стійкості підприємства у таблиці 3.2.

Дані таблиці 3.2 свідчать про поступове покращення фінансової стійкості підприємства. Зокрема, коефіцієнт автономії зріс з 0,46 у 2023 році до 0,57 у 2025 році, що свідчить про збільшення частки власного капіталу у структурі джерел фінансування підприємства.

Позитивною тенденцією є також зниження коефіцієнта фінансового ризику з 1,18 до 0,77, що підтверджує скорочення залежності підприємства від позикових коштів. Крім того, у 2025 році показник поточної ліквідності перевищив нормативне значення, що свідчить про покращення здатності підприємства своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання.

Таблиця 3.2

Оцінка показників фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» у 2023–2025 рр.

Показник	Формула	Норматив	2023	2024	2025
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Активи	>0,5	0,46	0,56	0,57
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	<2	2,18	1,78	1,77
Коефіцієнт фінансового ризику	Позиковий капітал / Власний капітал	<1	1,18	0,78	0,77
Поточна ліквідність	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	>1	0,47	0,60	1,08
Покриття необоротних активів власним капіталом	Власний капітал / Необоротні активи	>1	0,53	0,65	0,66

Водночас показник покриття необоротних активів власним капіталом упродовж усього досліджуваного періоду залишався нижчим за нормативне значення. Це означає, що частина необоротних активів підприємства фінансується за рахунок позикових коштів, що негативно впливає на фінансову стійкість підприємства.

З метою зміцнення фінансової стійкості підприємства доцільно оптимізувати структуру капіталу. Проведений аналіз показав, що у 2025 році коефіцієнт автономії ТОВ «РГТ Україна» становив 0,57, тоді як для забезпечення достатнього рівня фінансової незалежності доцільним є досягнення рівня не нижче 0,60.

Для визначення оптимального обсягу власного капіталу використаємо модель оптимальної структури капіталу.

Дані таблиці 3.3 свідчать про те, що для досягнення більш стійкої структури капіталу підприємству необхідно збільшити обсяг власного капіталу або зменшити залежність від позикових джерел фінансування.

З метою зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» доцільно вдосконалити систему контролю витрат, оптимізувати структуру оборотних активів, прискорити оборотність дебіторської заборгованості, обмежити надмірне залучення короткострокових позикових коштів, підвищити ефективність фінансового планування та покращити систему управління грошовими потоками підприємства.

Таблиця 3.3

Обґрунтування необхідного обсягу власного капіталу ТОВ «РГТ Україна»

Показник	Формула розрахунку	Значення
Активи у 2025 р., тис. грн	За даними балансу	196907
Фактичний власний капітал у 2025 р., тис. грн	За даними балансу	111268
Фактичний коефіцієнт автономії	111268 / 196907	0,57
Цільовий коефіцієнт автономії	Нормативний орієнтир	0,60
Необхідний обсяг власного капіталу, тис. грн	196907 × 0,60	118144,2
Дефіцит власного капіталу, тис. грн	118144,2 – 111268	6876,2

Важливим напрямом зміцнення фінансової стійкості підприємства є також підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю. Значні обсяги дебіторської заборгованості уповільнюють оборот коштів та негативно впливають на ліквідність підприємства. У зв’язку з цим ТОВ «РГТ Україна» доцільно посилити контроль за строками погашення заборгованості, здійснювати систематичний моніторинг платоспроможності контрагентів, ширше використовувати авансові форми розрахунків та вдосконалити договірну політику підприємства. Дані таблиці 3.4 свідчать про те, що для досягнення коефіцієнта автономії на рівні 0,60 підприємству необхідно забезпечити обсяг власного капіталу на рівні 118144,2 тис. грн. Оскільки фактичний власний капітал у 2025 році становив 111268 тис. грн, розрахунковий дефіцит власного капіталу дорівнює 6876,2 тис. грн.

Цей розрахунок не є прогнозом прибутку або прогнозом фінансового результату. Він лише показує, який обсяг власного капіталу був би необхідним

за фактичного обсягу активів 2025 року для досягнення більш стійкого рівня фінансової автономії.

З економічної точки зору зменшення дефіциту власного капіталу може бути забезпечене за рахунок поступового скорочення збитковості, утримання частини фінансового результату в розпорядженні підприємства, обмеження надмірного залучення позикових коштів та підвищення ефективності використання активів.

Вплив запропонованих заходів на фінансову стійкість підприємства проявлятиметься не через формальне «прогнозне зростання» окремих показників, а через логічне покращення структури джерел фінансування. Зокрема, збільшення частки власного капіталу сприятиме підвищенню коефіцієнта автономії, зниженню фінансового ризику та зменшенню залежності підприємства від кредиторів. Економічне обґрунтування запропонованих заходів підтверджує необхідність подальшого зміцнення власної фінансової бази ТОВ «РГТ Україна».

Таким чином, зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» потребує реалізації комплексу взаємопов’язаних заходів, спрямованих на покращення структури капіталу, зниження фінансових ризиків, підвищення ліквідності та ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Для більш глибокого обґрунтування напрямів зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» доцільно проаналізувати динаміку чистого оборотного капіталу підприємства. Даний показник характеризує рівень забезпеченості поточної діяльності власними оборотними ресурсами та дозволяє оцінити здатність підприємства фінансувати оборотні активи без надмірної залежності від короткострокових позикових коштів.

Необхідність включення цього показника саме до рекомендаційного розділу пояснюється тим, що чистий оборотний капітал безпосередньо пов’язаний із фінансовою стійкістю, ліквідністю та ефективністю управління власним капіталом. Аналіз його динаміки дозволяє оцінити результати

запропонованих напрямів оптимізації структури капіталу та обґрунтувати необхідність подальшого зміцнення власної фінансової бази підприємства.

Таблиця 3.4

Динаміка чистого оборотного капіталу ТОВ «РГТ Україна»

Показник, тис. грн	2023	2024	2025
Оборотні активи	23433	24394	29361
Поточні зобов’язання	49452	40889	27266
Чистий оборотний капітал	−26019	−16495	2095

За результатами проведених розрахунків встановлено, що у 2023–2024 рр. чистий оборотний капітал підприємства мав від’ємне значення, що свідчило про недостатність оборотних активів для покриття поточних зобов’язань та високий рівень залежності підприємства від короткострокових позикових джерел фінансування.

Водночас у 2025 році значення чистого оборотного капіталу стало додатним і становило 2095 тис. грн. Це свідчить про покращення ліквідності підприємства, підвищення рівня фінансової стійкості та поступове зміцнення власної фінансової бази.

Позитивна динаміка чистого оборотного капіталу підтверджує доцільність заходів, спрямованих на оптимізацію структури капіталу, зниження короткострокової кредиторської заборгованості та підвищення ефективності управління оборотними активами. Крім того, покращення даного показника свідчить про поступове зменшення фінансового навантаження на підприємство та підвищення його платоспроможності.

Таким чином, аналіз чистого оборотного капіталу дозволяє більш повно оцінити рівень фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» та підтверджує необхідність подальшого зміцнення власних джерел фінансування підприємства.

Для більш повного обґрунтування напрямів удосконалення управління власним капіталом у рекомендаційному розділі доцільно оцінити рівень

маневреності власного капіталу підприємства. Включення даного показника до третього розділу пояснюється тим, що він безпосередньо характеризує здатність підприємства використовувати власний капітал для фінансування поточної діяльності та забезпечення необхідного рівня фінансової гнучкості.

На відміну від показників загальної фінансової стійкості, коефіцієнт маневреності дозволяє оцінити, яка частина власного капіталу перебуває у мобільній формі та може бути використана для фінансування оборотних активів. Саме тому цей показник є важливим при обґрунтуванні заходів щодо оптимізації структури капіталу та підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.

Таблиця 3.5

Оцінка маневреності власного капіталу ТОВ «РГТ Україна»

Показник	2023	2024	2025
Власний капітал, тис. грн	76265	100054	111268
Необоротні активи, тис. грн	142826	153679	167546
Власний оборотний капітал, тис. грн	−66561	−53625	−56278
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	−0,87	−0,54	−0,51

За результатами проведених розрахунків встановлено, що упродовж 2023–2025 рр. коефіцієнт маневреності власного капіталу мав від’ємне значення. Це свідчить про недостатність власних оборотних ресурсів для фінансування поточної діяльності підприємства та підтверджує, що значна частина оборотних активів формується за рахунок позикових джерел фінансування.

Включення даної таблиці до рекомендаційного розділу є доцільним, оскільки вона дозволяє обґрунтувати необхідність реалізації заходів щодо зміцнення фінансової стійкості підприємства, оптимізації структури капіталу та підвищення частки власних джерел фінансування оборотних активів.

Крім того, динаміка показника свідчить про певне покращення ситуації у 2024–2025 рр., оскільки значення коефіцієнта маневреності поступово наближається до нормативного рівня. Це підтверджує позитивний вплив

зростання власного капіталу на фінансову стійкість підприємства та свідчить про наявність передумов для подальшого покращення структури капіталу.

Таким чином, аналіз маневреності власного капіталу дозволяє більш комплексно оцінити фінансовий стан ТОВ «РГТ Україна» та підтверджує необхідність реалізації заходів, спрямованих на збільшення обсягу власних оборотних ресурсів, зниження залежності від позикових коштів і підвищення рівня фінансової незалежності підприємства.

Для систематизації запропонованих заходів щодо покращення структури капіталу та підвищення рівня фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» доцільно узагальнити основні напрями вдосконалення фінансового управління підприємством. Такий підхід дозволяє комплексно охарактеризувати взаємозв’язок між виявленими проблемами фінансового стану підприємства та заходами, спрямованими на їх усунення.

Необхідність реалізації відповідних заходів підтверджується результатами проведеного фінансового аналізу, зокрема наявністю від’ємних показників рентабельності, недостатнім рівнем маневреності власного капіталу, залежністю від позикових джерел фінансування та недостатнім покриттям необоротних активів власним капіталом.

Дані таблиці 3.6 свідчать про те, що забезпечення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» потребує реалізації комплексу взаємопов’язаних заходів, спрямованих як на покращення структури капіталу, так і на підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Особливе значення для підприємства має підвищення частки власного капіталу у структурі джерел фінансування, оскільки саме цей напрям безпосередньо впливає на рівень фінансової незалежності, маневреність власного капіталу та здатність підприємства забезпечувати стабільне фінансування поточної діяльності. Важливим напрямом зміцнення фінансової стійкості є також підвищення ефективності управління оборотними активами та дебіторською заборгованістю. Прискорення оборотності коштів сприятиме

покращенню ліквідності підприємства та зменшенню потреби у залученні короткострокових позикових ресурсів.

Таблиця 3.6

Основні напрями зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна»

Виявлена проблема	Напрям зміцнення фінансової стійкості	Очікуваний вплив на фінансовий стан
Збитковість діяльності	Оптимізація витрат та підвищення ефективності використання ресурсів	Зменшення фінансових втрат та покращення результатів діяльності
Низький рівень маневреності власного капіталу	Збільшення частки власного капіталу у структурі джерел фінансування	Підвищення фінансової незалежності підприємства
Недостатній рівень ліквідності	Оптимізація структури оборотних активів та прискорення їх оборотності	Покращення платоспроможності підприємства
Значна залежність від позикових коштів	Обмеження залучення короткострокових зобов’язань	Зниження фінансового ризику
Низький рівень забезпечення необоротних активів власним капіталом	Оптимізація структури капіталу	Зміцнення фінансової стійкості
Уповільнення обороту коштів	Підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю	Прискорення обороту фінансових ресурсів
Недостатня ефективність фінансового управління	Удосконалення системи фінансового планування та контролю	Підвищення якості управлінських рішень

Крім того, результати проведеного аналізу підтверджують необхідність удосконалення системи фінансового планування та контролю. Це дозволить своєчасно виявляти проблеми фінансового стану підприємства, підвищити обґрунтованість управлінських рішень та забезпечити більш ефективне використання власного капіталу.

Таким чином, запропоновані напрями зміцнення фінансової стійкості ТОВ «РГТ Україна» базуються на результатах проведеного фінансового аналізу та спрямовані на зниження фінансових ризиків, підвищення рівня платоспроможності, покращення структури капіталу та зміцнення фінансової незалежності підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та практичне вирішення завдань, пов’язаних із підвищенням ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна».

У результаті проведеного дослідження встановлено, що власний капітал є основою фінансової стійкості підприємства та важливим елементом системи фінансового менеджменту. Ефективне управління власним капіталом забезпечує фінансову незалежність підприємства, сприяє підвищенню ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності підприємства.

У роботі досліджено економічну сутність власного капіталу, його функції та складові елементи. Встановлено, що раціональна структура власного капіталу забезпечує підприємству можливість стабільного функціонування, знижує фінансові ризики та створює передумови для довгострокового розвитку.

Обґрунтовано, що ефективне управління власним капіталом повинно базуватися на принципах фінансової стабільності, оптимальності структури капіталу, мінімізації фінансових ризиків та забезпечення ефективності використання фінансових ресурсів.

У роботі узагальнено методичні підходи до оцінювання ефективності управління власним капіталом підприємства. Визначено, що основними показниками оцінювання є коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового ризику, показники ліквідності, рентабельності та маневреності власного капіталу.

У другому розділі проведено аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «РГТ Україна». Встановлено, що підприємство здійснює діяльність у сфері легкої промисловості та спеціалізується на виробництві текстильних виробів і верхнього одягу. Аналіз фінансової звітності підприємства за 2023–2025 рр. показав, що упродовж досліджуваного періоду активи підприємства зросли з 166259 тис. грн до 196907 тис. грн, а обсяг власного капіталу збільшився з 76265 тис. грн до 111268 тис. грн.

Проведений аналіз структури капіталу показав позитивну тенденцію до зростання частки власного капіталу у структурі джерел фінансування підприємства. Коефіцієнт автономії зріс з 0,46 у 2023 році до 0,57 у 2025 році, що свідчить про підвищення рівня фінансової незалежності підприємства та поступове зниження залежності від позикових коштів. Одночасно коефіцієнт фінансового ризику зменшився з 1,18 до 0,77.

Разом із тим результати дослідження засвідчили наявність низки проблем у системі управління власним капіталом підприємства. Зокрема, діяльність ТОВ «РГТ Україна» упродовж 2023–2025 рр. залишалася збитковою, що негативно впливало на показники рентабельності власного капіталу та ефективність використання фінансових ресурсів. Показники рентабельності активів, власного капіталу та оборотних активів упродовж досліджуваного періоду мали від’ємне значення.

Крім того, встановлено недостатній рівень маневреності власного капіталу підприємства. Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2025 році становив –0,51, що свідчить про недостатність власних оборотних ресурсів для фінансування поточної діяльності та значну залежність підприємства від позикових джерел фінансування оборотних активів.

Проведений аналіз чистого оборотного капіталу показав покращення рівня ліквідності підприємства. Якщо у 2023–2024 рр. чистий оборотний капітал мав від’ємне значення, то у 2025 році він став додатним і становив 2095 тис. грн, що свідчить про поступове зміцнення фінансової стійкості підприємства.

У третьому розділі роботи обґрунтовано напрями підвищення ефективності управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна». Встановлено, що основними напрямами покращення фінансового стану підприємства є оптимізація структури капіталу, зниження залежності від короткострокових позикових коштів, підвищення ефективності управління оборотними активами та дебіторською заборгованістю, удосконалення системи фінансового планування і контролю витрат.

У роботі проведено економічне обґрунтування оптимальної структури капіталу підприємства. Визначено, що для забезпечення більш стійкого рівня фінансової незалежності доцільним є досягнення коефіцієнта автономії на рівні 0,60. За фактичного обсягу активів у 2025 році необхідний обсяг власного капіталу повинен становити 118144,2 тис. грн, тоді як фактичне значення дорівнювало 111268 тис. грн. Таким чином, розрахунковий дефіцит власного капіталу становить 6876,2 тис. грн.

Обґрунтовано, що реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства, покращенню структури капіталу, зниженню фінансового ризику, підвищенню ліквідності та більш ефективному використанню власних фінансових ресурсів.

Отже, результати проведеного дослідження підтверджують необхідність подальшого вдосконалення системи управління власним капіталом ТОВ «РГТ Україна». Запропоновані у роботі рекомендації базуються на фактичних даних фінансової звітності підприємства та можуть бути використані у практичній діяльності підприємства для підвищення ефективності фінансового управління та зміцнення його фінансової стійкості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15 .

2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15 .

3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 .

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14 .

5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19 .

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13 .

7. Базилевич В. Д. Корпоративні фінанси : підручник. Київ : Знання, 2023. 621 с.

8. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Ніка-Центр, 2023. 520 с.

9. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств : підручник. Київ : Ніка-Центр, 2023. 784 с.

10. Бугай Н. О. Власний капітал як складова фінансової системи підприємства: проблематика та шляхи її вирішення. *Агросвіт*. 2016. № 21. С. 19–25. URL: https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/25645 .

11. Василенко В. О. Стратегічне управління підприємством : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 396 с.

12. Волощук Р. Є., Погріщук Г. Б. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 16–23.

13. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 304 с.

14. Гудзь О. Є. Управління власним капіталом підприємства: сучасні підходи та інструменти. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 7. С. 45–51.

15. Гуріна Н. М. Власний капітал підприємства: економічна сутність, проблеми обліку та шляхи його удосконалення. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/973 .

16. Давиденко Н. М. Управління структурою капіталу підприємств в умовах економічної нестабільності. *Агросвіт*. 2024. № 4. С. 18–24.

17. Державна служба статистики України : офіційний вебсайт. URL: https://www.ukrstat.gov.ua .

18. Кудіна І. О., Старченко О. С. Власний капітал підприємства як економічна категорія та його облік. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 5. С. 346–351.

19. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 728 с.

20. Воськало Н. М. Аналіз власного капіталу підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. № 23(13). С. 73–77. URL: http://ena.lpnu.ua:8080/bitstream/ntb/12696/1/13_73-77.pdf .

21. Ковальчук К. Ф. Економічний аналіз і діагностика стану підприємства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 408 с.

22. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 392 с.

23. Методичні рекомендації щодо складання фінансової звітності підприємств. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua .

24. Міністерство фінансів України : офіційний вебсайт. URL: https://mof.gov.ua .

25. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник. Київ : КНТЕУ, 2023. 514 с.

26. Мойсеєнко І. П. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Львів : Магнолія-2006, 2023. 376 с.

27. Національний банк України : офіційний вебсайт. URL: https://bank.gov.ua .

28. Непочатенко О. О., Мельничук В. В. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 504 с.

29. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. та ін. Фінанси підприємств : підручник. 10-те вид. Київ : КНЕУ, 2023. 552 с.

30. Волощук Р. Є., Погріщук Г. Б. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 16–23. URL: https://www.economy.in.ua/pdf/7_2020/4.pdf .

31. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2022. 528 с.

32. Положій Т. В. Оптимізація структури власного капіталу підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та держава*. 2024. № 5. С. 67–72.

33. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2022. 424 с.

34. Савчук В. П. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 496 с.

35. SMIDA : система розкриття інформації на фондовому ринку України. URL: https://smida.gov.ua .

36. Статут ТОВ «РГТ УКРАЇНА». Внутрішня документація підприємства.

37. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2023. 554 с.

38. Фінансова звітність підприємств України: аналітичні матеріали. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua .

39. Фінансова звітність ТОВ «РГТ УКРАЇНА» за 2023–2025 рр. Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати, внутрішня документація підприємства.

40. Чудовець В. В. Облік і звітність власного капіталу: практична складова. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 70. С. 1–8. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-70-186. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5487.

41. YouControl : онлайн-сервіс аналізу підприємств. URL: https://youcontrol.com.ua .